

Політико-нормативні аспекти енергозбереження в Україні

*Шутенко Л.М., Торкатюк В.І., Стадник Г.В., Харківська
національна академія міського господарства*

Вичерпність енергетичних ресурсів, постійне зростання цін на паливо, вкрай нестабільна політична ситуація як в Україні, так і в світі, а на додачу конфлікт із постачанням російського газу. Вся ця ситуація довела рівень енергетичної безпеки України до критичної межі. В таких умовах питання енергозбереження, енергетичної безпеки держави і відповідно належної політики уряду в даній сфері набуває досить важливого значення.

Конфлікт України з Росією та перехід їх газових відносин з принципу політичного дотування й штучного збереження енергозалежності на принцип ринкового ціноутворення, напевно, вперше за останні роки виніс на найвищий політичний рівень проблему ефективності державної енергозберігаючої політики та енергозбереження у системі управління якістю в окремому підприємстві. Енерговитрати залишаються критично значними в собівартості українських товарів, що є однією з причин їх низької конкурентоспроможності й суттєвим бар'єром на шляху ефективної інтеграції української економіки до світової системи господарювання.

Аналіз ресурсозберігаючої політики в промислово розвинених державах і країнах Східної Європи показав, що в основі позитивних результатів у галузі економії матеріально-сировинних ресурсів лежить довгострокова ресурсозберігаюча політика.

Уряди промислово розвинених країн завжди приділяли належну увагу економії матеріально-сировинних ресурсів, оскільки ресурсозбереження дозволяє зберегти їх економічну і політичну незалежність. У цих країнах ресурсозбереження є політикою держави. Залежно від ситуації, що складається, керівники цих країн віддають пріоритет або організаційно-економічному, або нормативним, або правовим елементам ресурсозбереження. У зарубіжних країнах ресурсозбереження зведене в ранг державної політики.

Ресурсозбереження в умовах створення ринкової економіки – це економічна політика держави, спрямована на раціональне і економне використання матеріально-сировинних ресурсів в умовах дефіциту якісних конструкційних матеріалів і фінансових ресурсів з метою досягнення стійкого розвитку як регіону, так і країни у цілому. Більше того, ресурсозбереження є комплексною проблемою, розв'язання якої потребує цілеспрямованої структурно-інвестиційної, фінансово-кредитної, податкової, правової і науково-технічної політики. В цьому

випадку стануть можлива розробка і проектування, освоєння і впровадження, виробництво і застосування ресурсозберігаючих машин і апаратів, технологій і матеріалів, а також правил дбайливого господарювання. Підготовлені і застосовувані законодавчими і виконавчими органами країни, або регіону нормативно-правові документи повинні обов'язково розглядатися з урахуванням ресурсозбереження і охорони довкілля.

Для економіки України, яка базується на великому обсязі імпорту енергоносіїв проблема їх ефективного використання, та насамперед, збереження є дуже актуальною та вимагає відповідної державної політики в цьому питанні.

